

6. Domácnosti a bydlení

Jediným zdrojem dat, který poskytuje podrobné údaje o domácnostech a bydlení mladé generace v územním detailu, je sčítání lidu, domů a bytů (SLDB). Za domácnost juniorů je v této kapitole považována každá domácnost, v jejímž čele je osoba ve věku 15 až 29 let. Do domácností juniorů jsou tedy zahrnuty všechny domácnosti jednotlivců tvořené osobou ve věku 15 až 29 let a úplné a neúplné rodiny s osobou v čele ve věku 15 až 29 let (tzv. rodinné domácnosti). V oblasti bydlení neumožňoval v roce 2011 použitý způsob zjišťování a následného zpracování dat získat podrobné údaje v případě, že v bytě žilo více rodinných domácností (proto jsou některá data zde publikována pouze za hospodařící domácnosti tvořené jednou rodinou). Data v tabulkách jsou pouze za domácnosti, u kterých byly zjištěny dané charakteristiky. V nadpisech grafů je uvedeno „ze zjištěných hodnot“, u tabulek a kartogramů to platí též, ale již to tam není uvedeno.

Struktura domácností

Při sčítání v roce 2011 bylo zjištěno v kraji téměř 229,7 tis. hospodařících domácností, z toho domácnosti juniorů tvořily zhruba 5 %. Ve struktuře hospodařících domácností juniorů jsou nejvíce zastoupeny ty, v jejichž čele stojí osoby ve věku 25-29 let, představují téměř 70 % ze všech juniorských domácností. Je zřejmé, že ve věku do 20 let, kdy se mladí lidé teprve připravují na své povolání a nemají vlastní příjem, jsou tyto domácnosti nejméně početné, tvoří 5,3 % úhrnu juniorských domácností.

Z hlediska způsobu bydlení převažuje bydlení v bytech, v nich žije 98,2 % mladých domácností. Bydlení mimo byty nebo v zařízeních je jen okrajové. Více než polovinu juniorských domácností představují domácnosti jednotlivců. Úplné rodiny tvoří zhruba jednu třetinu, přitom mírně převažují ty s dětmi, tvoří téměř 52 %.

Tab. 6.1 Hospodařící domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let podle typu domácnosti a způsobu bydlení

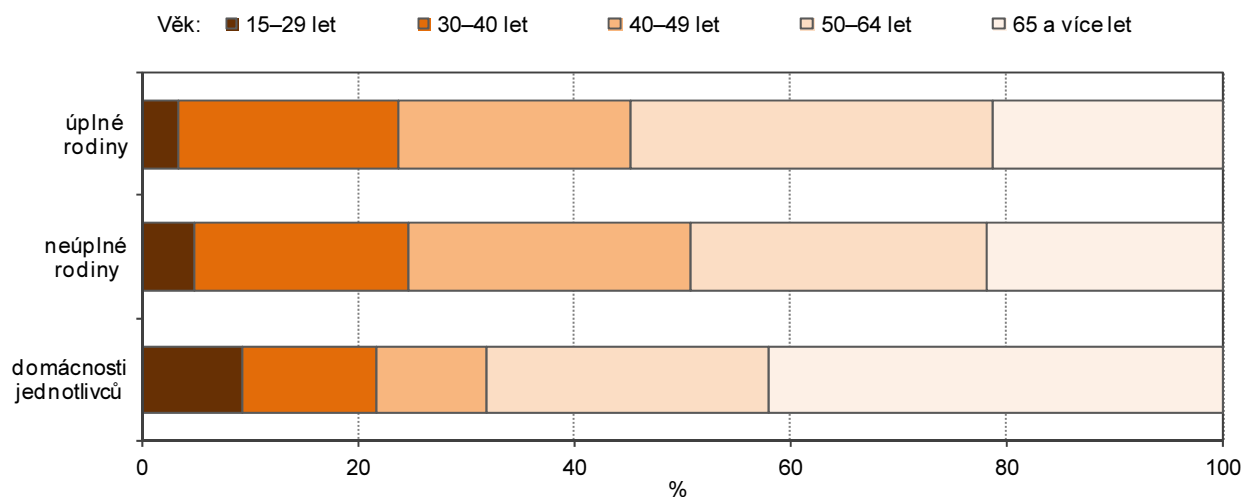
Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	v tom (%)		
		1 úplná rodina ¹⁾	1 neúplná rodina	domácnost jednotlivce
Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let celkem	11 569	35,0	12,4	52,5
v tom podle způsobu bydlení:				
bydlící v bytech	11 360	35,5	12,4	52,1
bydlící mimo byty	183	7,1	5,5	87,4
bydlící v zařízeních	26	11,5	88,5	x

¹⁾ manželské páry i faktická manželství

Graf 6.1 Domácnosti podle typu domácnosti a věku osoby v čele domácnosti ve Zlínském kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

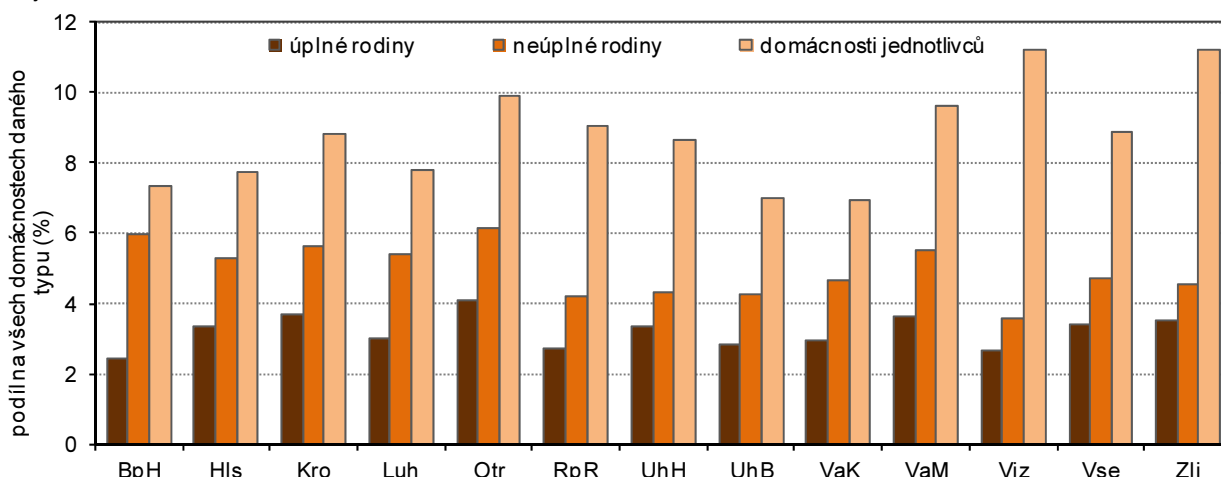

Ve srovnání s ostatními kraji je zastoupení juniorských domácností na celkovém počtu domácností nízké. Podíl domácností v čele s osobou ve věku 15–29 let u úplných rodin 3,3 % je nejnižší mezi kraji. Nejvyšší podíl byl zjištěn v Hl. městě Praze, a to 5,6 %. U neúplných rodin je hodnota 4,9 % ve Zlínském kraji druhá nejnižší. Nižší je jen v Hl. městě Praze (4,5 %), naopak nejvyšší v Ústeckém kraji (10,7 %). Také u domácností jednotlivců je zastoupení juniorských domácností ve Zlínském kraji 9,2 % nejnižší mezi kraji. Nejvyšší hodnota 16,6 % byla zjištěna v Hl. městě Praze.

Ve správních obvodech kraje se podíl juniorů v čele domácnosti u úplných rodin pohyboval v intervalu od 2,4 % (Bystřice pod Hostýnem) po 4,1 % (Otrokovice), u neúplných rodin to bylo v rozmezí od 3,6 % (Vizovice) pod 6,2 % (Otrokovice). V případě domácností jednotlivců byly nejvyšší podíly zjištěny ve správních obvodech Zlín a Vizovice, kde představovaly 11,2 % z úhrnu domácností jednotlivců. Naproti tomu nejnižší podíly byly ve správním obvodu Valašské Klobouky a Uherský Brod, a to 6,9 a 7,0 %.

Graf 6.2 Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let ve správních obvodech ORP Zlínského kraje (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Domácnosti jednotlivců

Při sčítání v roce 2011 bylo v kraji sečteno 66 330 domácností jednotlivců, tvořily 28,9 % z celkového počtu hospodařících domácností v kraji. Nejpočetnější jsou domácnosti seniorů, tvoří více než 41 % z celkového počtu domácností jednotlivců, zatímco juniorské domácnosti zhruba desetinu. V porovnání s republikovou hodnotou, která je 12,4 %, je Zlínský podíl juniorských domácností na úhrnu domácností jednotlivců 9,2 % pod republikovým průměrem 3,2 bodu a mezi kraji se jedná o nejnižší podíl.

V celkovém úhrnu domácností juniorů představují domácnosti jednotlivců 52,5 %.

Tab. 6.2. Hospodařící domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let podle věku, rodinného stavu a způsobu bydlení

Zdroj: SLDB 2011

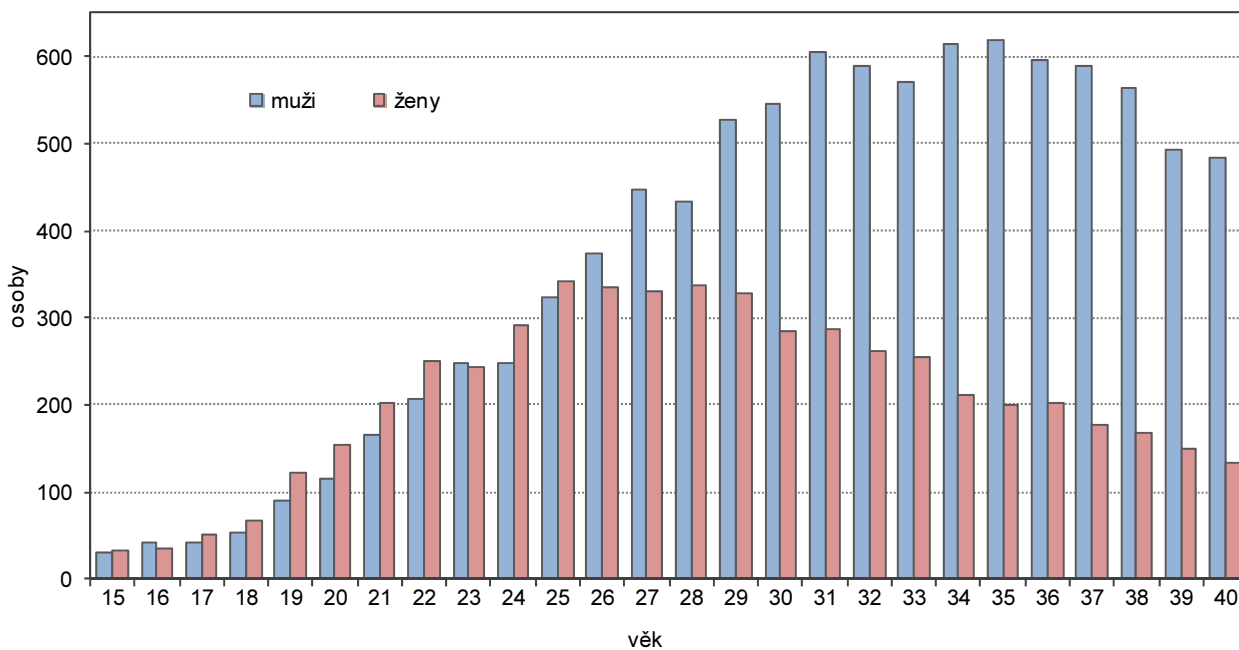
	Muži				Ženy			
	ve věku 15–29 let celkem	v tom			ve věku 15–29 let celkem	v tom		
		15–19	20–24	25–29		15–19	20–24	25–29
Domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let celkem	3 346	259	983	2 104	2 733	211	990	1 532
z toho rodinný stav (%):								
svobodný, svobodná	94,3	99,6	97,9	92,0	90,3	99,5	95,1	85,9
žnatý, vdaná	3,9	0,0	1,7	5,4	6,5	0,0	3,3	9,5
rozvedený, rozvedená	1,6	0,4	0,3	2,3	2,9	0,0	1,5	4,1
ovdovělý, ovdovělá	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,5	0,0	0,1
v tom způsob bydlení (%):								
samostatně v bytě	75,9	66,0	72,5	78,8	74,9	59,7	73,2	78,1
v bytě s další hospodařící domácností	21,0	27,8	23,8	18,9	22,9	35,1	24,8	20,0
mimo byty	3,0	6,2	3,7	2,3	2,2	5,2	1,9	1,9

Počet juniorských domácností jednotlivců v kraji představuje 6 079, přitom v 60 % se jedná o jednotlivce ve věku 25-29 let. V domácnostech jednotlivců jsou více zastoupeny ženy, jejich podíl dosahuje 55,6 %. Převaha žen se však výrazně projevuje až v seniorském věku, v produktivním věku zase převládají muži. Z následujícího grafu je zřejmé, že v domácnostech juniorů rozdíly až do 25 let nejsou výrazné, od 26 let pak je zřejmá převaha mužů.

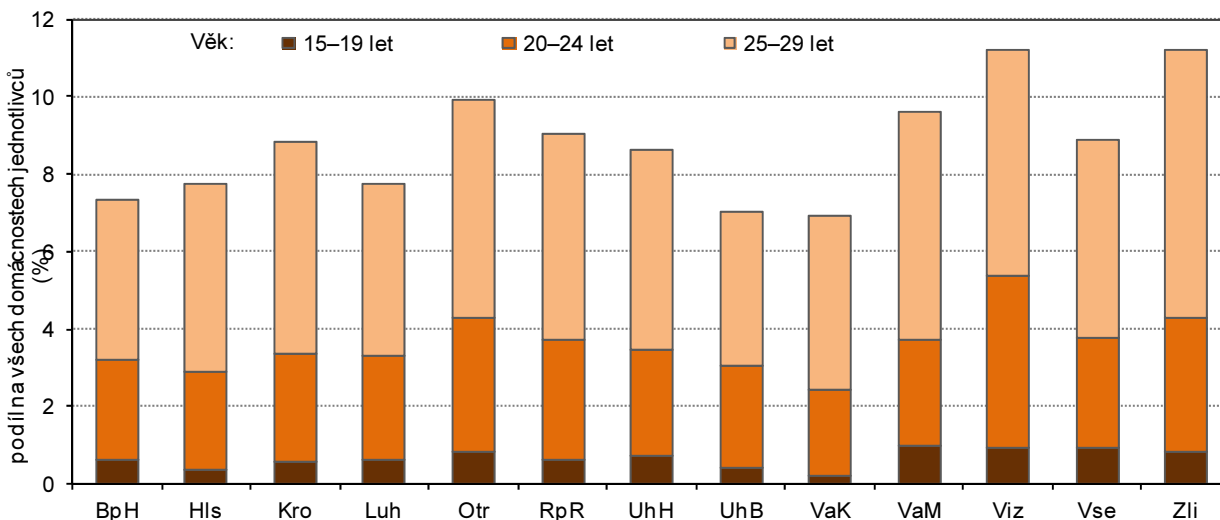
Graf 6.3 Věkové složení domácností jednotlivců podle pohlaví ve Zlínském kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Graf 6.4 Domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let ve správních obvodech ORP Zlínského kraje (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

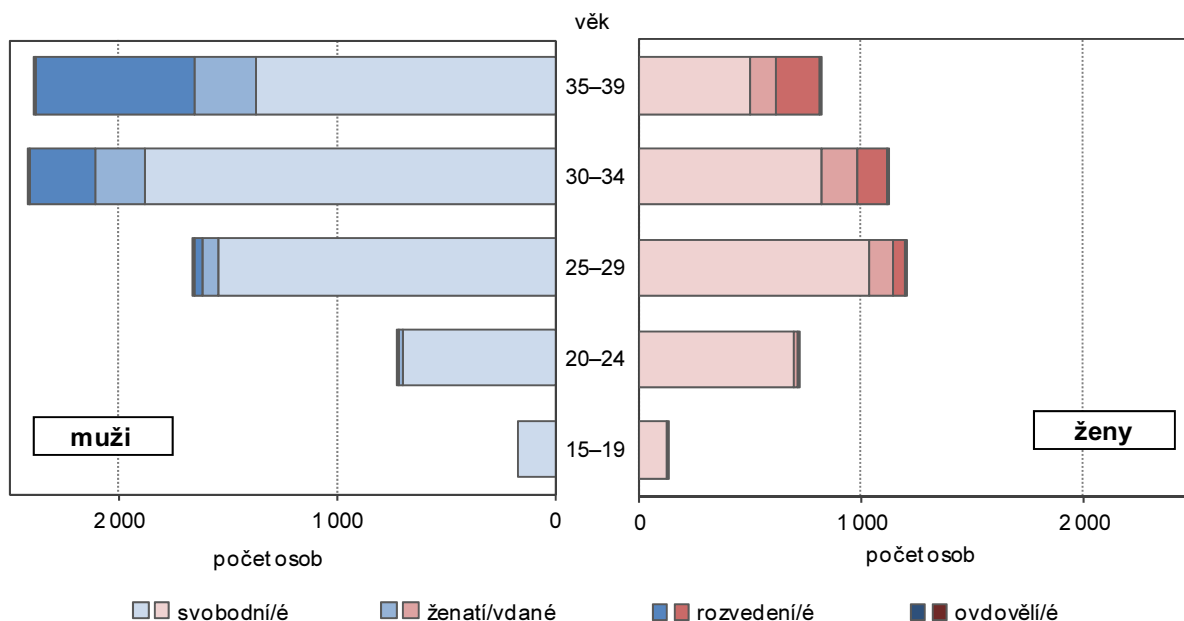

Nejvyšší podíly juniorských domácností jednotlivců ve věku do 20 let byly zjištěny ve správních obvodech Valašské Meziříčí, Vizovice a Vsetín, zhruba 1 %. Ve věku 20-24 let to byly správní obvody Vizovice a Otrokovice, ve věku 25-29 let Zlín a Valašské Meziříčí.

Z hlediska rodinného stavu převládají u juniorů v domácnostech jednotlivců osoby svobodné, u mužů představují 94,5 %, u žen 90,5 %.

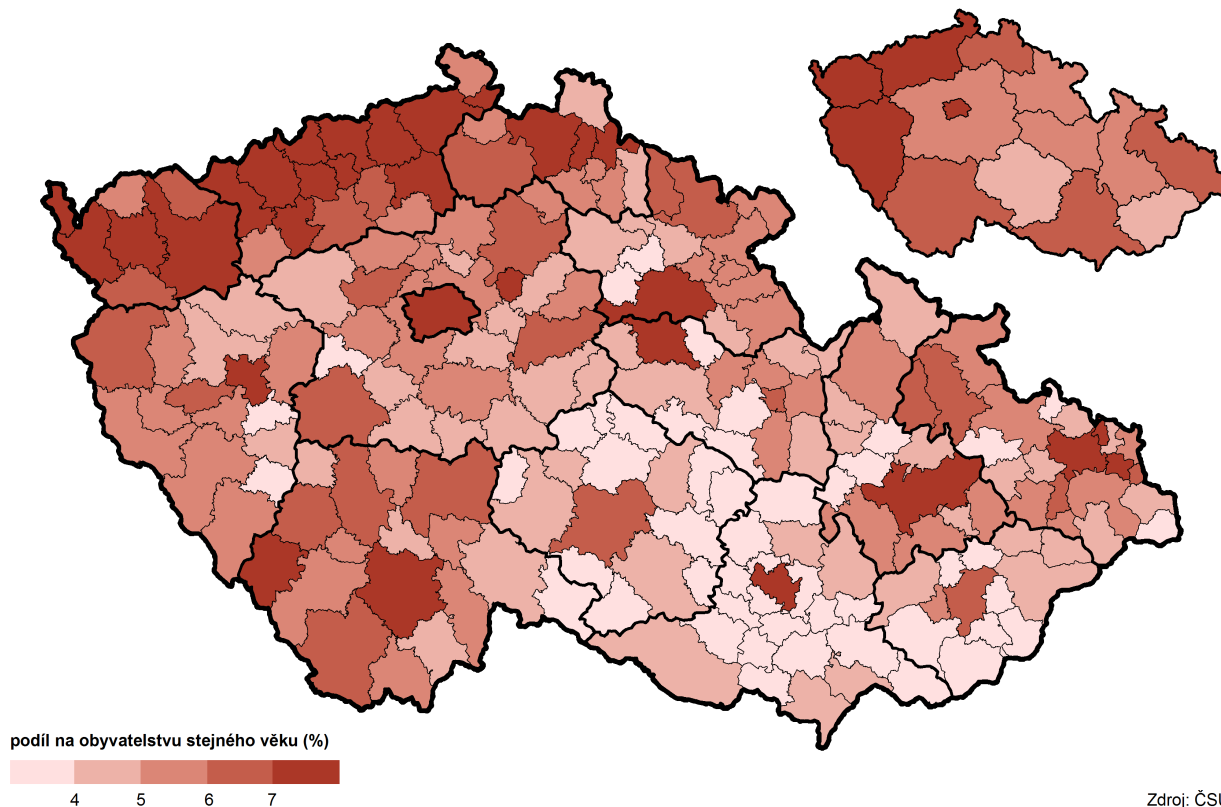
Graf 6.5 Věkové složení domácností jednotlivců bydlících samostatně v bytě podle pohlaví a rodinného stavu ve Zlínském kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB2011

Z celkového počtu juniorských domácností jednotlivců tři čtvrtiny bydlí samostatně v bytě, přitom u mužů je podíl mírně vyšší. V bytě s další hospodařící domácností bydlí 21,0 % mužů a 22,9 % žen. Jen malá část, 3,0 % mužů a 2,2 % žen bydlí mimo byty. Podíl samostatně bydlících domácností jednotlivců roste s vyšší věkovou skupinou. Do 24 let bydlí samostatně 72,5 % mužů a 73,2 % žen, ve věku 25-29 let je to 78,8 % a 78,1 %.

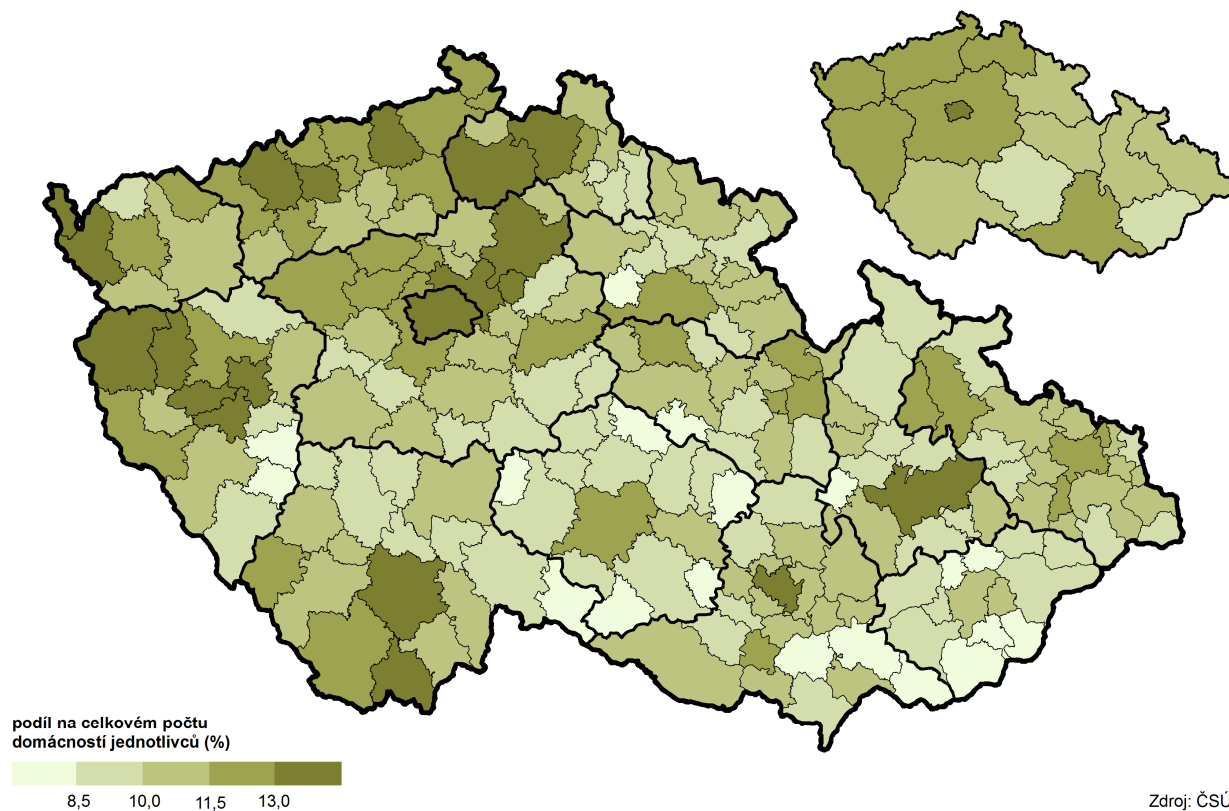
Osoby žijící samostatně v bytě ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

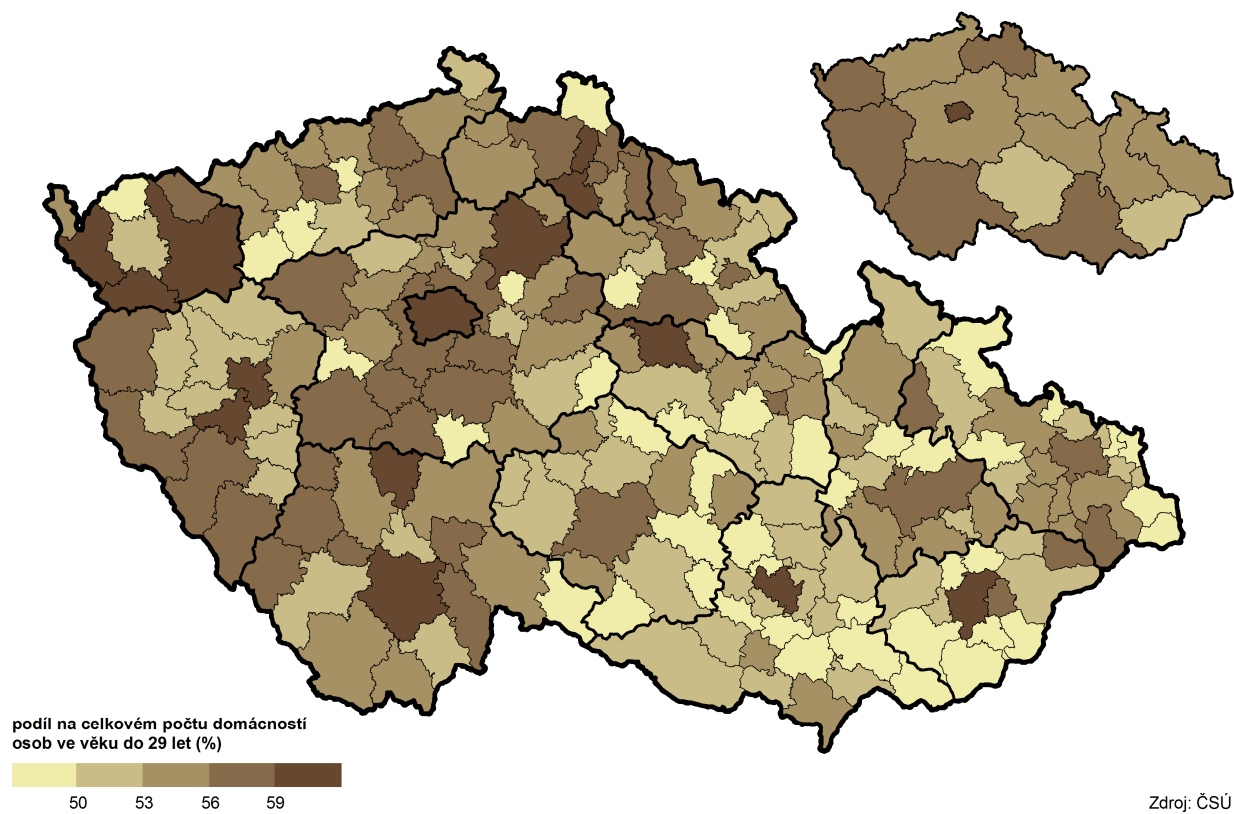
Zdroj: ČSÚ

Domácnosti jednotlivců ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Domácnosti jednotlivců z domácností osob ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Rodinné domácnosti

V kraji bylo sečteno téměř 155,9 tis. rodinných domácností, z nich domácnosti juniorů tvořené jednou rodinou představovaly 3,6 %. V domácnostech juniorů jsou rodinné domácnosti méně zastoupeny než domácnosti jednotlivců, jejich podíl představuje 47,6 %. Při sčítání bylo zjištěno u juniorů téměř 4,1 tis. úplných rodin a 1,4 tis. rodin neúplných. Do úplných rodin jsou zahrnuta i faktická manželství, početnější jsou manželské páry, které představují 57,7 %.

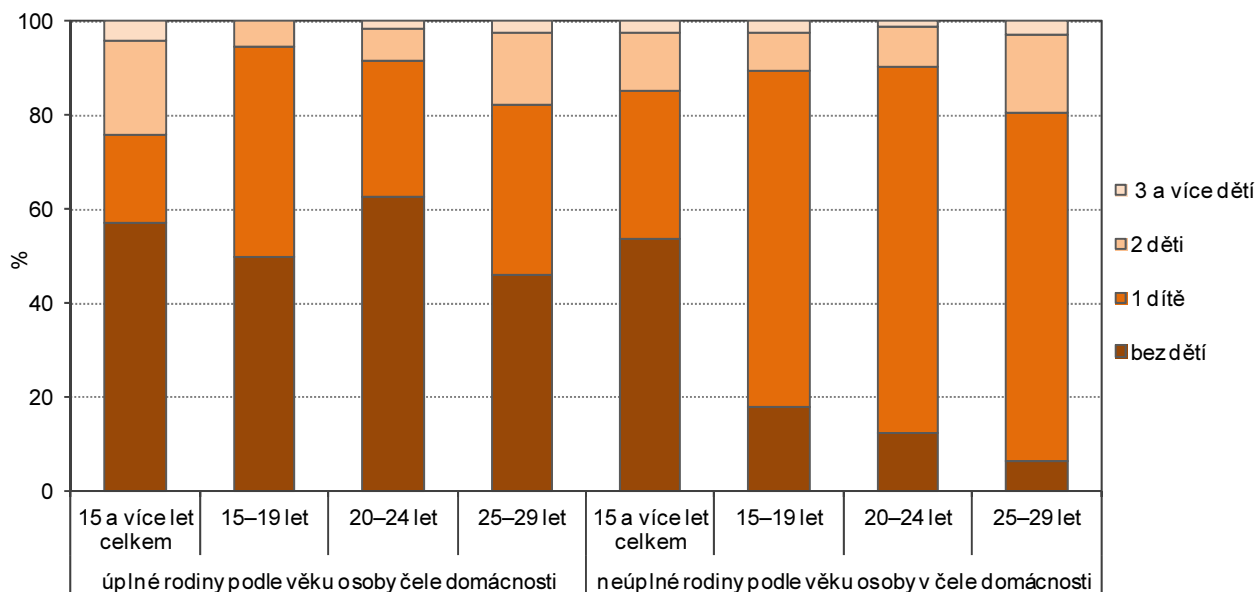
Tab. 6.3. Hospodařící rodinné domácnosti podle počtu členů domácnosti, typu hospodařící domácnosti a věku osoby v čele domácnosti

Zdroj: SLDB 2011

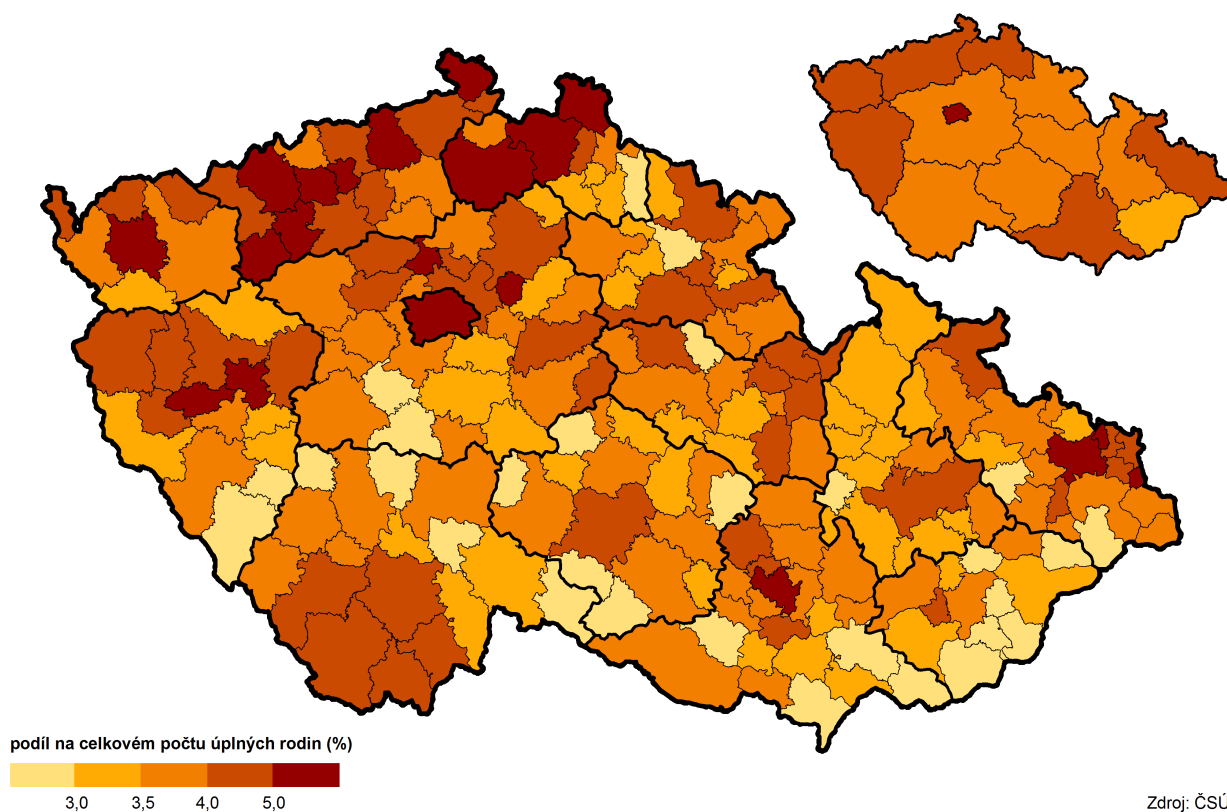
	Rodinné domácnosti	v tom s počtem členů (%)			
		2	3	4	5 a více
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou	121 412	35,3	25,6	29,2	9,8
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	18	16,7	50,0	27,8	5,6
20–24	527	51,8	34,2	10,6	3,4
25–29	3 521	39,4	36,0	19,1	5,5
z úhrnu manželské páry	111 192	34,8	25,1	30,0	10,0
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	7	14,3	28,6	57,1	0,0
20–24	204	32,4	42,2	19,6	5,9
25–29	2 134	27,6	41,5	23,9	7,0
z úhrnu faktická manželství	10 053	40,9	31,1	20,7	7,3
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	11	18,2	63,6	9,1	9,1
20–24	321	64,5	29,0	5,0	1,6
25–29	1 377	57,5	27,5	11,8	3,2
Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou	29 540	56,9	30,8	8,8	3,4
z toho věk osoby v čele domácnosti:					
15–19	122	32,0	48,4	15,6	4,1
20–24	389	53,0	31,9	11,3	3,9
25–29	925	53,6	31,7	9,2	5,5

Graf 6.6 Rodinné domácnosti podle věku osoby v čele domácnosti a počtu závislých dětí ve Zlínském kraji (ze zjištěných hodnot)

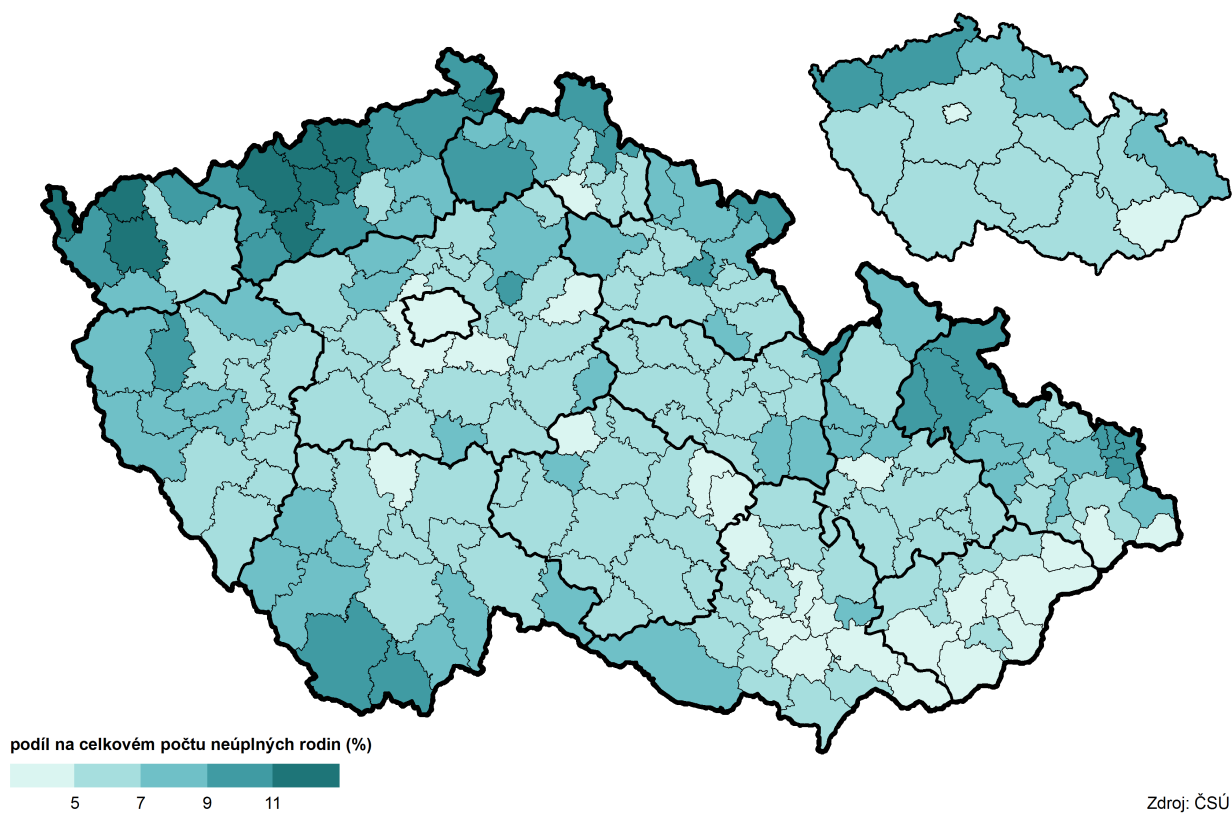
Zdroj: SLDB 2011

Úplné rodiny v čele s osobou ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

Neúplné rodiny v čele s osobou ve věku 15–29 let podle SO ORP a krajů podle SLDB 2011

V juniorských rodinných domácnostech převládají domácnosti se dvěma členy, v úplných rodinách je to 40,9 %, v neúplných rodinách je podíl vyšší, 51,6 %.

Vzhledem k neustále zvyšujícímu se věku prvorodiček, který v době sčítání činil 28,6 let, je zřejmé, že největší zastoupení rodin s dětmi je u domácností, ve kterých je osoba v čele domácnosti ve věku 25 až 29 let. Podobně je u těchto domácností i nejvyšší zastoupení rodin s více než jedním dítětem. Zatímco u úplných rodin jsou nejvíce zastoupeny bezdětné páry, představují 48,3 %, u neúplných rodin to jsou domácnosti s jedním dítětem, tvoří tři čtvrtiny všech těchto domácností. V případě úplných rodin je to něco málo přes jednu třetinu.

Bydlení mladé generace

Z celkového počtu juniorských domácností 80,4 % bydlí samostatně v bytě. U všech typů domácností, tedy v případě úplných, neúplných rodin i domácností jednotlivců, převládá bydlení v bytových domech, podíl převyšuje 60% hranici. V rodinných domech bydlí 34,7 % samostatně bydlících juniorských domácností, přitom u úplných rodin je tento podíl nejvyšší, naopak u domácností jednotlivců nejnižší.

Tab. 6.4. Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti, druhu domu, právní formy užívání a typu bytu

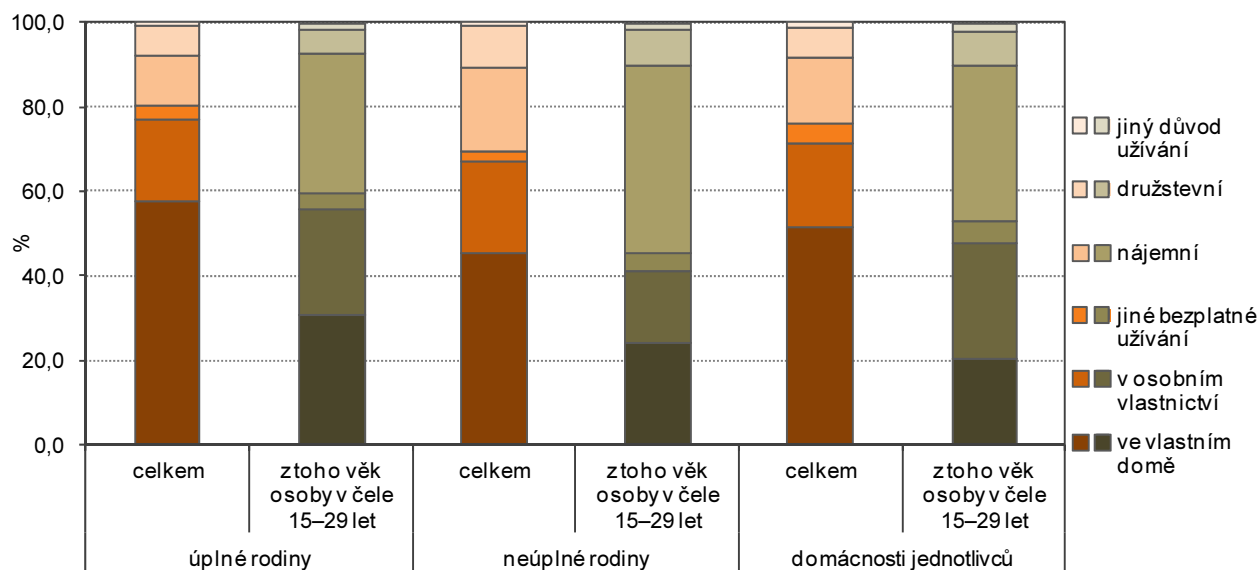
Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	v tom		
		1 úplná rodina ¹⁾	1 neúplná rodina	domácnost jednotlivce
Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě	9 305	3 555	1 161	4 589
z toho podle druhu domu (%):				
rodinné domy	34,7	38,4	34,5	32,0
bytové domy	63,2	60,5	63,7	65,2
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):				
ve vlastním domě	21,7	30,3	20,7	15,3
v osobním vlastnictví	21,4	24,3	14,9	20,9
jiné bezplatné užívání bytu	3,7	3,7	3,5	3,8
nájemní	30,9	32,0	38,2	28,2
družstevní	6,0	5,9	7,3	5,8
z toho podle typu bytu (%):				
byty standardní	85,5	97,2	87,1	76,1
byty se sníženou kvalitou	10,8	2,0	9,7	18,0

¹⁾ manželské páry i faktická manželství

Graf 6.7 Domácnosti bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti a právního důvodu užívání bytu ve Zlínském kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Z hlediska právního užívání bytu je nejčastější nájemní bydlení, týká se 30 % domácností. Necelých 22 % bydlí ve vlastním domě a stejná část v bytě, který má v osobním vlastnictví, přitom u úplných rodin jsou podíly nejvyšší.

Podle typu bytu bydlí naprostá většina ve standardních bytech, v bytech se sníženou kvalitou bydlí jen zhruba desetina juniorských samostatně bydlících domácností.

Tab. 6.5. Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě podle počtu obytných místností v bytě, typu domácnosti a druhu domu

Zdroj: SLDB 2011

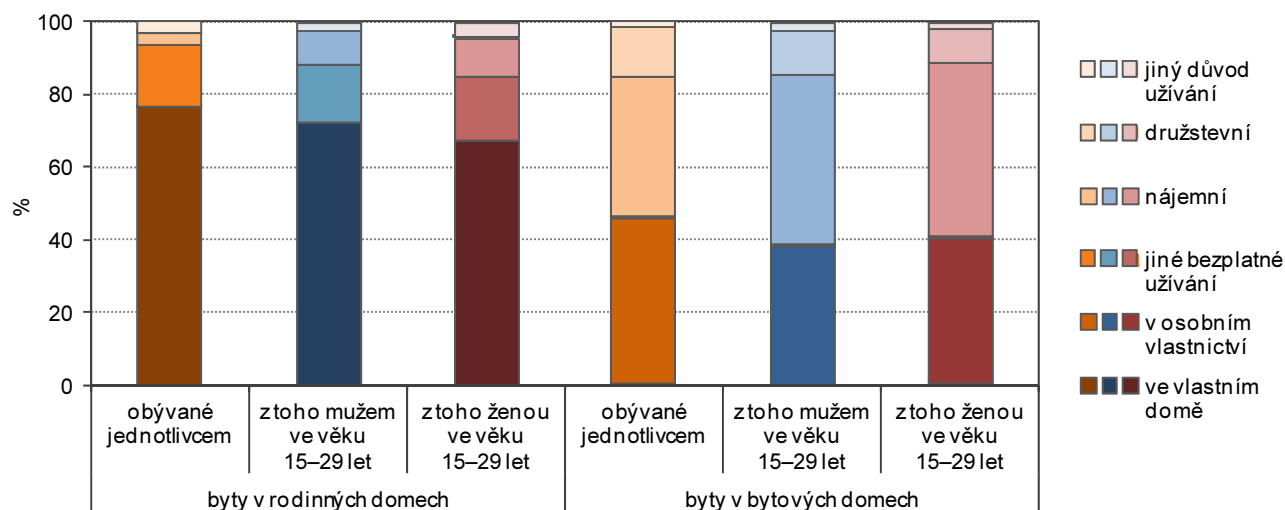
	Celkem	z toho podle počtu obytných místností s plochou 8 m ² a více (%)				
		1	2	3	4	5 a více
Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě	9 305	8,0	16,4	27,0	22,2	10,9
v tom podle typu domácnosti:						
1 úplná rodina ¹⁾	3 555	4,6	13,9	30,6	30,6	17,1
1 neúplná rodina	1 161	8,7	17,7	27,7	18,9	9,9
domácnost jednotlivce	4 589	10,4	18,1	24,0	16,6	6,3
z toho podle druhu domu:						
rodinné domy	3 233	2,5	8,4	21,9	24,7	25,7
v tom podle typu domácnosti:						
1 úplná rodina ¹⁾	1 365	1,7	5,8	20,9	29,7	37,8
1 neúplná rodina	401	2,5	11,2	23,4	23,2	23,9
domácnost jednotlivce	1 467	3,3	10,1	22,4	20,4	14,9
bytové domy	5 884	10,9	20,9	30,2	21,4	2,9
v tom podle typu domácnosti:						
1 úplná rodina ¹⁾	2 152	6,3	18,9	36,8	31,6	3,9
1 neúplná rodina	740	12,3	20,8	30,1	16,8	2,6
domácnost jednotlivce	2 992	13,9	22,4	25,5	15,2	2,3

¹⁾ manželské páry i faktická manželství

Nejčastější bydlení je v bytech se 3 obytnými místnostmi, v nich bydlí 27,0 % juniorských domácností. V případě úplných rodin je tento podíl ještě vyšší, představuje téměř 31 % a je stejný jako podíl domácností bydlících v bytech s 4 obytnými místnostmi.

Graf 6.8 Domácnosti jednotlivců bydlící samostatně v bytě podle druhu domu a právního důvodu užívání bytu ve Zlínském kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

V bytových domech je u všech typů domácností nejvíce časté bydlení v bytě se 3 místnostmi, v rodinných domech se bydlení liší podle typu domácnosti. Úplné rodiny téměř v 38 % bydlí v bytě s pěti a více a v 30 % s 4 obytnými místnostmi. U neúplných rodin je podíl bydlících v bytech se 3,4 a 5 a více pokoji stejný, necelých 24 %. Jednotlivci bydlí nejčastěji v bytech se 3 nebo 4 obytnými místnostmi.

Tab. 6.6. Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti, obytné plochy na osobu a průměrné obytné plochy bytu

Zdroj: SLDB 2011

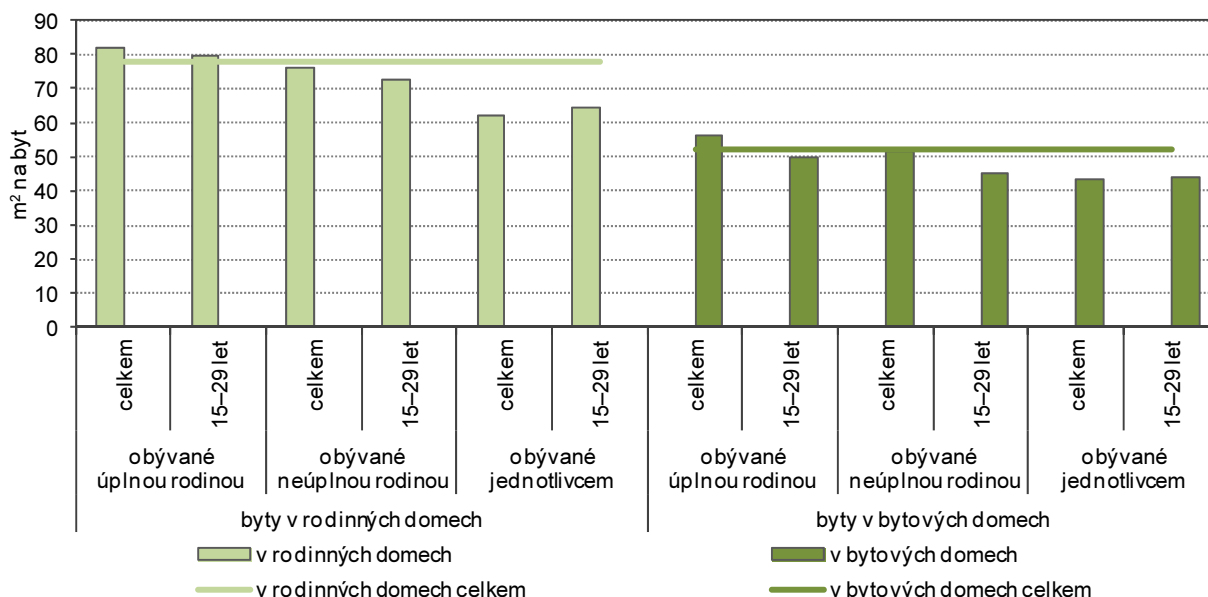
	Celkem	z toho podle obytné plochy v m ² na osobu (%)					Průměrná obytná plocha bytu (m ²)
		do 9,9	10,0–17,9	18,0–25,9	26,0–33,9	34,0 a více	
Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě	9 305	4,7	16,1	16,6	11,8	31,6	55,6
v tom podle typu domácnosti:							
1 úplná rodina ¹⁾	3 555	7,9	28,9	27,7	16,3	13,7	61,2
1 neúplná rodina	1 161	10,9	22,7	20,3	12,3	10,4	54,8
domácnost jednotlivce	4 589	0,7	4,4	7,0	8,2	50,8	50,0

¹⁾ manželské páry i faktická manželství

Průměrná obytná plocha bytu je 55,6 m², přitom nejmenší byla zjištěna u domácností jednotlivců, 50,0 m². U úplných rodin je to 61,2 a u neúplných rodin 54,8 m².

Graf 6.9 Průměrná obytná plocha bytu podle typu domácnosti, věku osoby v čele a druhu domu ve Zlínském kraji (ze zjištěných hodnot)

Zdroj: SLDB 2011

Tab. 6.7. Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě podle typu domácnosti a počtu osob na obytnou místnost 8 m² a více

Zdroj: SLDB 2011

	Celkem	v tom		
		1 úplná rodina ¹⁾	1 neúplná rodina	domácnost jednotlivce
Domácnosti s osobou v čele ve věku 15–29 let bydlící samostatně v bytě	9 305	3 555	1 161	4 589
z toho počet osob na obytnou místnost 8 m ² a více (%):				
do 0,49	25,9	5,9	4,0	46,9
0,50–0,74	25,3	34,0	27,1	18,1
0,75–0,99	6,3	13,7	8,6	x
1,00–1,49	20,4	31,4	25,8	10,4
1,50–1,99	2,7	5,1	5,8	x
2,00 a více	4,0	6,6	11,5	x
Průměrný počet osob na obytnou místnost	0,73	0,94	1,05	0,43

¹⁾ manželské páry i faktická manželství

